

Datum:
2026-03-20Diarienummer:
KRN-2026-00023Kommunrevisionen
Missiv**Mottagare:**
Socialnämnden**För kännedom:**
Kommunfullmäktige

Granskning av arbetet med kvalitetssäkring av externa leverantörer av HVB samt uppföljning av placerade barn och unga

Vi som förtroendevalda revisorer i Uppsala kommun har genomfört en granskning av socialnämndens kvalitetssäkring av HVB. I vår granskning har vi haft stöd av Azets Revision & Rådgivning.

Enligt Socialtjänstlagen ska nämnden sörja för att barn och ungdomar som riskerar att utvecklas ogynnsamt, får det skydd och stöd som de behöver. Där så är möjligt ska detta ske i samförstånd med den unge och dennes föräldrar, men i vissa fall kan tvångsåtgärder vara nödvändiga, där lagen om vård av unga (LVU) blir tillämplig. Ett stöd och skydd för barnet kan innebära en insats i form av placering utanför det egna hemmet. De flesta av de barn och unga som placeras, placeras i så kallade familjehem. I vissa fall behöver placering göras vid så kallade hem för vård eller boende (HVB). Dessa finns i såväl offentlig som privat regi. De flesta kommuner saknar egna HVB och anlitar då externa leverantörer på området. I Uppsala var enligt offentliga data 254 barn och unga placerade på HVB någon gång under året 2023. Att jämföra med året 2022 då antalet var 226. Av nationella rapporter framgår att det föreligger brister hos flera av leverantörerna på området, och Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har konstaterat allvarliga och utbredda brister på många HVB. Kommunen ansvarar för att säkerställa god kvalitet hos leverantörer genom krav i upphandling och noggrann uppföljning, både av avtal och av barnet på individnivå. Mot denna bakgrund har vi som revisorer bedömt att socialnämndens arbete för att kvalitetssäkra HVB behöver granskas.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att socialnämnden *i allt väsentligt* har ändamålsenliga arbetsformer för att säkerställa god kvalitet i de HVB som nyttjas för placering av barn och unga. Vår samlade bedömning avseende uppföljning av placerade barn och unga är att socialnämnden *endast delvis* säkerställt att denna är ändamålsenlig.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att socialnämnden har en övergripande ändamålsenlig organisatorisk struktur för upphandling och inköp. Rutiner för upphandling av ramavtal är väletablerade och tydligt dokumenterade, medan rutiner för direktupphandling enligt vår mening kan förtydligas vad gäller referenstagning. Det finns flera strukturer för att säkerställa kvalitet i HVB-placeringar, men arbetssätten är inte helt systematiska. Kontrollmoment vid avrop och direktupphandling varierar, och avsaknad av centrala register och sammanhållen uppföljning innebär enligt vår mening en risk för oenhetlighet. Uppföljningen av ramavtal sker systematiskt via Adda, men nämndens egen uppföljning är begränsad särskilt vad gäller direktupphandlingar som inte följs upp på ett strukturerat sätt trots ökande omfattning.

Vad gäller uppföljning av placerade barn och unga baseras vår bedömning på att rutiner för vård- och genomförandeplaner finns, men kontrollerna är inte samlade och dokumentationen brister i flera ärenden. Uppföljning sker, genom personliga samtal och besök men rutiner kan enligt vår mening bli tydligare kring frekvens för personliga samtal och besök samt dokumentation. Vid stickprov konstateras att uppföljningen enligt lag oftast genomförs.

När det gäller överväganden och omprövningar sker arbetet i huvudsak i rätt tid, men bygger till stor del på lokala arbetssätt och saknar en central strukturerad kontrollfunktion.

I den bilagda revisionsrapporten redovisas samlade iakttagelser, bedömningar och rekommendationer för socialnämnden.

Revisionen emotser yttrande från socialnämnden kring våra iakttagelser, bedömningar och rekommendationer. Yttrandet bör även innehålla en plan för hur åtgärder avses vidtas i enlighet med rekommendationerna.

Vänligen inkom med yttrande **senast 2026-06-20**, till kommunrevisionen@uppsala.se samt till de sakkunniga biträdena mikael.lind@azets.com och hannah.klarkner@azets.com.

För kommunrevisionen

Berit Danielsson
Ordförande

Kajsa Wejryd
Vice ordförande